

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A pápa a hadifoglyokért.

Krisztus szava megcsendült a huszadik században és ennek a krisztusi szeretetnek szavát megérezte a katolikus, az orthodox és a mohamedán egyaránt. A szívünk megdobbant, a lelkünk fölmelegedett, gondolatunk színes képekkel telvük. A krisztusi szeretet melegséget sugározott ki s e melegségből fény árad s rávilágít azokra az érzésekre, melyeket a dúló csaták, a srapsnek gyilkos tüze sem tudott elpusztítani és ez: a szívünk kamráiban rejtőzködő testvéri érzés, az emberiesség, a részvét, a — krisztusi szeretet. Ott rejtőzködött mélyen, nem mertük előhozni.

Talán mert kontrasztunk hittük a vérzivatar között, vagy talán nem éreztük magunkat illetékesnek. Mindegy. De most, amikor az egyház Krisztus nevében kiállt a harcoló nemzetek elé és Krisztus nevében irgalmat kért a harcképtelen hadifoglyok számára: akkor a hadviselő felek megérezték a pápa kérésében annak a magasabb erkölcsi forumnak követelését, melynek teljesítését nem a nemzetközi megállapodások, nem a jogi statutumok nevében kell megtenni, hanem, melyet a felebaráti szeretet törvénye diktál. Mikor a hatalmak elfogadták a pápa proпозиációját, erkölcsi köteleseget teljesítettek; éppen azért a pápa akciójának sikere első sorban nem is diplomáciai siker, hanem: a krisztusi szeretet diadala a huszadik században.

De diadala ugyanakkor a hatholikus egyháznak is.

Az egyház a pápában nyilatkozik meg. Általa szól a világhoz, általa nevel, tanít, dicsér vagy ostromoz. Krisztus földi helytartójának szava a világ legkisebb zugába is elhallatszik és a legrettenetesebb ágyudörgés közepette is meghallják azt. A háboru kitörése óta vajjon ki mert felszólalni a háboru iszonyatosságai ellen? Vajjon nem a pápa mutatott-e reá enciklikájában a testvérharca, mely a nemzetek között dúl! Nem ő hangoztatta-e azokat az egyetemes szempontokat, melyek a nemzetek békéjét követelik? Akkor, amikor mindenki hallgatott és fegyvert fogott, a pápa, mint Krisztus helytartója, Krisztus nevében beszélt és mindenki érezte, hogy neki nemcsak joga, hanem kötelessége is felszólalni. Mindenki érezte, hogy ő képviseli az erkölcsi hatalmat, ő és csak ő szólhat a keresztény szeretet, s Krisztus nevében. Olyan lelki hatalom ez s olyan erkölcsi súly, melyet az egyháztól s az őt képviselő Szent-széktől többé elvitatni nem lehet. A felebaráti szeretet, a keresztény irgalom nevében tette meg proпозиációját a katolikus egyház feje. Vajjon lett volna-e erkölcsi ereje a szabadkőművesek nagymesterének, vagy az orosz szen. szinódus elnökének, vagy az anglikán primásnak, hogy hasonló lépést kezdeményezhessen? Bizonyára nem, ha csak a legridegebb visszautasításnak magukat kitenni nem akarták volna. A világ úgy érzi, hogy a keresztény felebaráti sze-

retet hordozója a katolikus egyház s ha ennek nevében valaki felszólal, az csak az egyház földi helytartója lehet. A legtöbb uralkodó talán nem is ismeri őt személyesen, de a hatalom, melyet képvisel, az erkölcsi erő, amelyet hordoz, el nem vitatható. Proponálta a harcképtelen foglyok kicserélését és uralkodók, kormányok és az egész nép szívvel-lélekkel járult hozzá a nemes, humánus krisztusi szeretetet sugárzó proпозиációhoz. Ez a siker tehát nem lehet csak diplomáciai siker, ez a katolikus egyház diadala.

Hogy diplomáciai siker is, az kétségtelen.

XV. Benedek pápa a legválságosabb időben, világháboru pusztító tüzeiben került a pápai trónra. Tehát alig néhány hónapja kormányozza az egyház hajóját és már egy nagyszerű diplomáciai sikerrel emelte egyházának fontosságát, trónjának tekintélyét s egyéniségének vonzó varázsát. Az ő hivatása természetes és önként kínálkozó volt: a béke hirdetése. De a forma, amellyel ezt tette körleveleiben s a mód, ahogy ezt megvalósítani kezdte, már mutatja azt a nagyszerű diplomáciai iskolát, melyet végigjárt. Annyira tapintatosan s annyira ügyesen találta meg a teret, ahol az ő hivatását, a keresztényi szeretet megvalósítását kezdeményezheti, hogy nem lehetett kitérni előle. 1,170.800 hadifogly van s ő csak azt kérte, hogy a harcképtelen foglyokat kölcsönösen cseréljék ki. Ez legalább 120 ezer ember

A magyar hős.

Irta: Nagelreiter Alajos dr.

Az „Új Élet” eredeti tárcája.

(Vége.)

Kázmér egész lelki nagysága azonban a legkeményebb ütközetben nyilvánult meg a legfényesebben. Bármennyire iparkodott e fenségesen szép ütközetét eltitkolni, ez mégsem sikerült neki, mert az esetnek elfoglalt orosz városban tanui voltak, akik azt hamar elterjesztették. Egyébként e bámulatos harc diadalmas kimeneteléről a következő két levélből is sokat megtudhatunk:

T. C.

Kérem Nagyságodat, ne vegye rossz néven, hogy levéllel bátorkodom felkeresni. Valami titkos erő készlet erre. Tegnap találkozásunkkor életem legnehezebb harcát kellett megvívnom: a legrettenetesebb lelki harcot fel-fellázadó szenvedélyeim ellen. De hála legyen a jó Istennek, hogy végtelen kegyelméből végeredményképen mégis csak az ész és akarat győzött bennem az elvadulni készülődő ösztön fölött. Szívvel örülök, hogy a komoly eszmecsere mindkettőnknek nagy hasznára volt. Az erény győzelmével végződő kemény lecke szolgáljon Önnek vigasztaló és lélekemelő bizta-

tásul az élet további lelkiharcainak bátor és sikeres végigküzdeséhez. Ha felindultságomban talán néhány keményebb szót használtam volna, — én ugyan erre nem emlékszem határozottan — úgy kérem Nagyságodat, ne méltóztassék ezt udvariatságnak minősíteni, mert a magyar ember sohasem udvariatlan...

Kiváló tiszteletem nyilvánításával vagyok...

T. C.

Szép levelét hálással köszönöm. Igazán örülök, hogy levélben is ismételhetem, amit élőszóval hangsúlyoztam: „Nemes, világos és férfias szavait, melyeket kacér viselkedésem ellenére szívjóságban hozzám intézni kegyes volt, életemben soha el nem felejttem.” Az a megszügyenülés, melyen azon este átesem, nem veszttemre, hanem megmentésemre szolgált, mert ki tudja, erkölcsiségemben mennyire alásüllyedtem volna, hogyha ama hangversenykor, könnyebb kaliberű férfiival találkozom. Őszintén beismerem, hogy könnyelmű barátnóm, akivel már szakítottam, és a tőle kapott könyveket az imént a tűzbe dobtam, telítették meg romlatlan szívemet ama léha és veszedelmes eszmékkel, melyek bizonyára teljes erkölcsi bukásomat okozták volna, hogyha ama különös, szinte gond-

viseiesszerű találkozásunkkor százados ur komoly, jóságos intelmeivel még jókor észre nem térít. Boldog vagyok, hogy engem, gör. kel. vallású, orosz származású nőt nagy és heves lelkiharcomban éppen egy magyar hős, kinek dicső tetteiről már oly sokat hallottam, figyelmeztetett a tiszta erkölcs uagy értékére és ragadott ki a nemtelen szenvedély iszonyu tüzéből, úgy, hogy magamat és édes jó szüleimet a nagy bánat-és szegyetől megkíméltem és derék völegényemhez sem lettem hűtelen.

Százados ur dehogy követett el ellenem udvariatságot. Ellenkezőleg azzal, hogy komolyan figyelmeztetett az óriási veszedelemre, amelybe gonosz szenvedélytől elhomályosult ésszel rohanni készültem, a legnagyobb jótétteményben részesített...

Legmélyebb tisztelettel és kimondhatatlan nagy hálával vagyok...

Voltak ugyan néhányan, akik megmosolyogták az immár a III. osztályu vas-koronarenddel kitüntetett magyar hősunket, amiérthogy elszalasztotta a szerintük kedvező alkalmat és tiltott viszonyt nem kezdett a feltűnően szép orosz urleánnyal. Ezt a szívtelen, téves és állatias életre valló nézetüket azonfelül neki meg is mondták. Ő azonban ez üres, léha és beszédjüket fel se vette, figyelemre se méltatta.

▼ Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl ▼

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám. ▼

lesz. S a hatalmak, melyeknek nagy része, bár keresztény alapon állanak, de nem a pápa lelki fiait, örömmel teljesítették óhaját, dicsérőleg szóltak nemes indítványáról és siettek megbízottaikat elküldeni a közös tanácskozásra. A tanácskozásra, erre az első lépésre, mely talán kivezet bennünket ebből a borzalmas világháborúból. Nincsenek hajói, nincsen hadserege, mégis ő érte el azt az első sikert, melyet mindenki hálával fogad, mindenki szeretettel emleget s melynek indítványozójáról jóbarát és ellenség egyformán csak a legnagyobb tisztelet hangján szólhat.

Igazi diplomáciai siker ez, de amely örök dicsősége lesz a katolikus egyháznak s kiáltó diadala a krisztusi szeretetnek.

A világháború.

Csata a magyar-galíciai határon.

Ungvár, január 12. Ungmegeye északi határán éjjel támadást kezdtünk. Szuronyrohammal előrejutottunk. Balról az orosz oldaldvédet Volosate felé nyomtuk. Állandó heves ágyuharc hallatszik.

Orosz fufang a Nida körül.

Orosz-Lengyelországban a Nida alsó folyásánál az oroszok támadásba mentek át és több helyen jelentékenyebb erőkkel megkísérelték a folyó völgyén átkelni, azonban nagy veszteségükkel mindenütt visszaverték őket. Egy járőrünknek sikerült éjjel az ellenséges állást áttörni, a mögötte fekvő helységbe behatolni és egészen az ezredparancsnok lakásáig előnyomulni.

Újból megállapítást nyert, hogy az orosz hadsereghez tartozók osztrák-magyar egyenruhákat használnak, hogy járőrökön és kisebb osztagokon rajtaüssenek. Az ellenség olyan tisztjeivel és legénységével, akik a háború törvényeit ilymódon megsértik, nem mint hadviselő felekkel fogunk elbánni.

Egy napon legbizalmasabb barátjának a tanulságos esetre vonatkozólag többi között ezeket mondta: „Tudom, hogy te megértesz engem. Azért őszintén szólhatok. Azon nevezetes estén éreztem úgy igazában, hogy az élet legnehezebb küzdelmét vívtam meg és a legszebb, a legfényesebb győzelmet arattam, amellyel a harctéren vívott összes győzelmeim sem érnek fel. Az öngyőzelem igazán a legszebb a világon. Kimondhatatlan boldogságban uszott akkor a lelkem. Olyan boldog voltam, amilyen még soha életemben. Ujjongásomban átölelni szerettem volna az egész világot. Végtelen nagy édességet ébresztett lelkemben az a tudat, hogy az igéző szépség előtt nem raktam le a fegyvert, hanem ennek az igéző szépségnek segített megőrizni szive boldogságát, angyalszívű, kedves menyasszonyomhoz, Etelkámbhoz, pedig nem lettem hűtelen, úgy, hogy kristálytiszt szemmel és nyugodt lelkiismerettel bármikor megjelenhetek előtte. Azóta még erősebb bennem az a szent meggyőződés, hogy az embereket Isten akarata szerint csak az tudja igazán szeretni, aki Isten törvényeit becsületesen megtartja... Te, barátom, én úgy szeretem az embereket... Ez a szeretet készlet, hogy továbbra is a tiszta erkölcsök fentartására és védelmére a vésteljes pornográfia ellen a legerélyesebb harcot harcoljam... Rémülve látom annak napról-napra szaporodó szerencsétlen áldozatait...

A hű barát átértette hősünk igaz és lelkes beszédjét s vele teljesen egyetértett. Mikor egymástól elbucsztak, Kázmérnak mintegy kiegészítésképpen még ezt mondotta: „Barátom, én a tűzben, erkölcsben mindig ily ideális magaslaton képzelem magamnak az igazi magyar hőst.“

Az oroszok Bukovinában.

Beszterce, január 12. Pozsorita és Jakobéni között előrsi csatározások folynak. Ma harmadszor történt meg, hogy Jakobéni előtt egy hegyszorosban, a mely az oroszok részére, ha tovább akarnak haladni, teljességgel kikerülhetetlen, egy kisebb orosz csapat, a melynek az ut felderítése lett volna a célja, az utolsó emberig elpusztult. Kétszeri kudarc után harmadszor is kirendeltek egy csapatot az átjáró kikémlelésére. Az orosz előőrseket egy bizonyos pontra érve láthatatlan ágyukból és fegyverekből shrapnell- és golyózápor árasztotta el és egy-két perc alatt tökéletesen megsemmisítette őket. Az elpusztult orosz felderítő csapatok mind a három esetben egy-egy felderítő századból állottak.

Az oroszok hadisarca.

Beszterce, jan. 12. Csernovicot tökéletesen kifosztották az oroszok a második megszállás ideje alatt. A kormányzó a zsidókra külön ötvenezer rubel hadisarcot vetett ki, mert ünnepelni merték csapatainkat, a mikor bevonultak a felszabadult Csernovicba. Mivel a zsidók ezt az összeget nem tudták lefizetni, Ewreinow elkobozta a zsinagógát és zár alá vette.

Orosz röpcédulák Morvaországban.

A berlini rendőrség hirdetményben küldött óvintést Ausztriába, hogy legyenek figyelemmel azokra a röpcédulákra és proklamációkra, melyeket orosz részről terjesztenek Morvaországban és a melyek hazaárulásra és a szövetségi hűség megszegésére csábítanak.

Oroszok Przemysl ellentálló erejéről.

Prága, jan. 12. A legutolsó orosz hivatalos jelentés figyelmezteti a birodalom lakosságát, ne várja azt, hogy Przemysl hamarosan elesik. A vár tüzésége — mondja a jelentés — elsőrendű, a védősereg pedig hős és igen jó hangulatban van.

A németek Varsó előtt.

Bern, jan. 12. Orosz magánjelentések szerint, orosz katonai körökben úgy vélekednek, hogy a németek Varsót észak felől is támadni akarják, mert azért történtek olyan csapateltolások, hogy az orosz generalisszimus ne láthassa tisztán, hol kellene Varsó védelmét a legerőteljesebben ellátni. Olasz katonai szakértők megállapították, hogy Sucha megszállása által Ravka és Bzura közt, a varsói uton a németek jelentékenyen előnyomultak. A front 40 kilométer széles, a távolság Varsótól körülbelül csak 25 kilométer. Orosz jelentésekből az is kitünik, hogy a Visztula jobbpartján Novogeorgijevszk és Zechanov közt nagy harcok várhatók.

Német monitorok a Visztulán.

Kopenhága, jan. 9. Pétervári jelentés szerint a Varsó körüli harcokban részt vesz a német tengerészet is. A németek számos apró gőzöst ágyukkal szereltek fel, és ezek a kis német hadihajók élénken támadják a folyó közelében levő orosz hadállásokat. Az első támadást a német monitorok Vyszogrodnál, a Bzurának a Visztulába ömlésénél indították meg.

Kisebb kozák csapatok román földre léptek.

Bukarest, január 12. Nagy feltűnést keltett itt az a hír, hogy az oroszok megsértették a román határt, egy különítményük román területre lépett és csak a román katonai határőrség közbelépésére hagyta el Romániát. Néhány nap előtt történt ugyanis, hogy az oroszok előnyomultak Bukovinában a román határ felé, mire a bukovinai románok értesülve arról a kegyetlen bánásmódról, amelyet az oroszok Bukovinában a románokkal szemben is tanúsítanak, tömegesen menekültek át Romániába, ahol nagy előzékenységgel tanúsították velük szemben.

Az orosz csapatok azonban a menekülőket üldözni kezdték és mikor értesültek, hogy a román határőrség elősegíti a fegyvertelenül menekülő polgári lakosság törekvését, a bukovinai határon túl is folytatták az üldözést és néhány kozákcsoport román területre lépett. A román határon azonban Stanescu kapitány feltartóztatta a kozákokat, akik nem voltak hajlandok visszatérni. Az oroszok végre a kényszernek engedve, visszavonultak. Azt hiszik, hogy az incidensnek még komolyabb következménye is lehet.

Oroszországban behívják az 1915. évi ujoncokat.

Berlin, jan. 12. A Corriere della Sera írja: A Daily Mail párisi kiadása jelenti, hogy az orosz cár ukázban rendelte el az 1915. évi ujoncok behívását. A sorozást január 15-től február 15-ig fogják megtartani. Megbízható adataim szerint az orosz hadsereg az új sorozáson 585.000 emberrel fog gyarapodni.

A német aviatikusok akciója a csatorna mentén.

Berlin, január 12. A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: A Daily News jelenti Calaisból: A német légi járművek támadása Calais, Dunkerque és Fournes ellen tovább tart. Vasárnapra virradó éjjel Calais közelében egy Zeppelin és két repülőgépet láttak, amelyek Calais és Dunkerque ismét bombázták. A bombázás csak kevés kárt okozott. A légi járművek megjelenését Dunkerque fölött telefonon jelentették Calaisba. Fényszórók világították meg az eget, hogy a németeket keressék. Amikor felfedezték őket, a lövedékek valóságos záporosöt zuditottak feljüket. A léghajó a tenger irányában eltűnt, anélkül, hogy kárt szenvedett volna.

A Curie és Courbet elsüllyesztésének újabb részletei.

Bécs, január 12. Az U 12 hősies tettéről a Neue Freie Presse a következő részleteket közli: December 20-án estefelé az U 12 kifutott a francia flotta ellen. Egész éjszaka kereste az ellenséget, míg végre 21-én déltájban meglátta. Nyomban víz alá merült és az első célvonalba igyekezett, a mi sikerült is és onnan aztán egyenesen a Courbetre torpedókat lancirozott. Az első torpedó a francia tengernagyi hajót orrán találta, a második pedig közepén. Mivel nagyon hullámozott a tenger és szirokkó dühöngött, a francia flotta hajói között zavar keletkezett. Elsőnek a Jeanne Bart vette észre a veszedelmet. Segítségére sietett a zászlós hajónak, azonban olyan szerencsétlenül, hogy nekiütődött és a Courbet a rázkódtatás következtében elsüllyedt. Ugyanaz nap, mikor az U 12 végrehajtotta hősiességét, a mi flottánk felfedezte a Curie francia tengeralattjáró naszádot, a francia flottának ezt a legmodernebb tengeralattjáróját, amint bennünket meg akart támadni. A Curie, amelynek nagyon kiváló a parancsnoka, egyik hajónk után lopózott, hogy megtámadja, de észrevették. A mi hadihajónkon ez volt a vezényszó: Valamennyi naszád vízre ágyukkal és a torpedónaszádok előre! A mi hajóágyuink pompásan céloztak. Az ellenséges naszád tornya hamarosan szitává volt löve. Az utolsó pillanatban a Curie második tisztje odaugrott és kézigránáttal el akarta pusztítani a mi naszádunkat. Ugyanabban a pillanatban egy matrózunk egyetlen golyóval leterítette a francia tisztet. A Curie parancsnoka ennek láttára sirógörccsöt kapott. Áthoztuk a mi hajónkra és a mi tisztjeink mint hős tengerésszel bántak vele. Találtunk nála egy levelet. Felesége írta és gyermekei is hozzáfűztek egy sort, hogy vajha Isten haza vezérelné.

Olaszország és a Dardanellák.

Konstantinápoly, jan. 12. Biztos hírek szerint az olasz kormány diplomáciai uton kijelentette Londonban és Párisban, hogy nem nézhetné tétlenül, ha a Darda-

nellák ellen bármiféle vállalkozás történnék; ebben az esetben kénytelen volna semleges-ségéből kilépni,

Az unjoncozások Franciaországban.

Berlin, jan. 12. A „Temps“ híradása szerint Franciaországban még most sem hívják be az 1917. évi korosztálybelieket, csak összeszámlálják és kimustrálják, hogy később, ha szükségessé válik, a behívás azonnal megtörténhessék.

Egyiptomban nincsenek portugál csapatok.

Berlin, jan. 12. Lisszabonból hivatalosan jelentik, hogy valótlanság az, hogy portugál csapatok érkeztek Egyiptomba. A hír onnan származik, hogy néhány portugál tiszt belépett az angol hadseregbe.

A háboruellenes hangulat Japánban fokozódik.

Milanó, jan. 12. A Corriere della Sera jelenti Tokióból: Az egyesületi és gyülekezési tilalmat négy héttel meghosszabbították, mert egész Japánban folyton fokozódik az agitáció az ellen, hogy Japán a további hadi operációkban részt vegyen.

Hirek.

Megyéspüspökünk üdvözlése. Egyházmegyénknek Vasvármegyében is vannak hívei, kik nagy örömmel értesültek F e t s e r Antalnak győri püspökké történt kinevezéséről. Ezek nevében H e r b s t Géza vasmegyei alispán a következő távirattal üdvözölte megyéspüspökünket: Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Ur! Méltóságodat Vasvármegye törvényhatósága nevében legkegyelmesebb kinevezése alkalmából mély tisztelettel üdvözlöm és Vasvármegye területén élő híveit főpásztori hajlandóságába ajánlva, apostoli működésére az isteni gondviselés áldását kérem. Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását! — Vasvármegye közönsége nevében Herbst Géza alispán. Fetsér Antal püspök a táviratra szeretetteljesen válaszolt és biztosította vasmegyei híveit a legőszintébb rokonszenvéről.

A hercegprimás szózata. C s e r n o c h János bibornok hercegprimás most megjelent I. számú körlevelében latin nyelven hosszabb szózatot intéz egyházmegyéjének papságához. A főpásztor a mai háborús viszonyokkal foglalkozik és a következő gondolatokat fejt ki papjai előtt: Az isteni Gondviselés ezer éven keresztül őrizte meg és tartotta fenn épségben a magyar hazát, ez hasonn át mindenkit, és az adja meg mindannyiunknak a bizalmat arra, hogy a most folyó háború reánk nézve kedvezően fog végződni. A biboros-hercegprimás rámutat azután azokra a szenvedésekre és nélkülözésekre, amelyekben küzdő katonáinknak van részük és figyelmezteti papjait és híveit, hogy a béketüres erényének gyakorlását tanulják el a katonáktól mindazok, akik nem küzdenek a harcban. Végül ismételtelen kötelességévé teszi papjainak a háborúsított szegény híveknek, az elesett katonák árváinak és hátramaradottainak nemcsak erkölcsi, hanem az anyagi istápolását is.

Temetés. K a s s Ignác ny. posta- és távirat tanácsos tetemét az új kath. temetőben helyezték el. A gyásztisztelettel megjelentek az elhunyt családján, rokonságán kívül sok barátja, tisztelője, a posta- és táviratigazgatóság személyzete testületileg, Kelényi Géza igazgató vezetése alatt. Nyugodjék békében!

Hősi halál. Felsőöri Patthy Sándor egyéves önkéntes, Patthy Miklós volt árvaszéki ülnök végzett gazdász fia hazájáért hősi halált halt.

Új rend a bagatell-bíróságon. Ez év január elsejével lépett életbe az új egy-

ségés polgári perrendtartás, amelynek értelmében az írásbeli periratokkal való tárgyalás a törvénykezés valamennyi fórumán megszűnik és mindenütt a szóbeli, közvetlen és nyilvános tárgyalás lép életbe. A közönséget különösen az új községi bíraskodás érdekli, még pedig annyival inkább, mert az új községi bíraskodás a régitől több fontos intézkedéseiben eltér. A községi bíraskodást nagy és kis községekben a községi bíró és a jegyző gyakorolják, két előjárásági taggal, törvényhatósági és rendezett tanácsu városokban pedig az erre kijelölt közigazgatási tisztviselő, mint községi bíró vagy békebíró. A községi bírósági értékhatár ezentúl ötven korona lesz és a panaszt szóval kell beadni, de írásban is beadható. A beadott panaszra a tárgyalást tizenöt nap alatt multhatatlanul ki kell tűzni. A tárgyalás szóbeli, közvetlen és nyilvános, de a tárgyalásról rövid jegyzőkönyvet kell felvenni. Ha az első tárgyalási napon az alperes nem jelenik meg, akkor ítéletileg elmakacsolják, de ha az első tárgyalási napon a felperes nem jelenik meg, akkor csak megszüntetik a pert és végzésileg az alperesnek okozott költségek megtérítésére kötelezik. A panaszos azonban újra beadhatja panaszát. Az ítéletet tizenöt nap alatt a királyi járásbíróhoz lehet megfellebezni. Az ítéletben megszabott kötelezettségeket tizenöt nap alatt kell teljesíteni. A végrehajtást tizenöt nap elteltével szóval vagy írásban kell kérni. Perköltségeket csak a kész kiadások erejéig lehet megítélni. Ügyvédi költségek azonban a községi bíraskodásban egyáltalában nincsenek.

Csorna. A csornai róm. kath. egyház-község tanácsa Kozák Ferenc önkéntes tanító helyettesítésére Dénes Gizella okl. tanítónőt választotta meg.

A sopronmegyei bakákról. A Neue Freie Presse január 8-iki számában Roda Roda a neves bécsi író cikket írt a 76. gyalogezredről és annak parancsnokáról, Boerin ezredesről, aki katonái közt a polichnai ütközetben megsebesült. Hogy mily heves lehetett a sopronmegyeiek rohama, mutatja az is, hogy az oroszok a három zászlóaljat (3000 embert) egy egész hadosztálynak (20.000 embernek) nézték. Boerin ezredes magas kitüntetést nyert és feljebbvalói felszólították, folyamodjék a Mária Terézia-rend lovagkeresztjéért. Az ezredes ceruzával a következőket róttá egy papirdabra: „Én csak kötelességemet teljesítettem. De ha ennél többet tettem volna, akkor sem érdemlenék különös dekorációt, mert magától értetődő dolog, hogy a katona köteles összes erőit a végsőig a haza szolgálatába szegődtetni. Ha nekem adják a Mária Terézia-rendet, annak is csak azért örvendének, mert vele ezredem hőstettét örökítik meg.“

A küteges tifusz Sopronban. Szilvássi Gyula dr.-nak, a 48-as laktanya tartalékkórházának osztályán fordult elő. Egy szerb foglyon állapították meg az orvosok. Fogarassy Viktor dr. főorzsorvos, dr. Schönberger Gusztáv és Szilvássi Gyula dr. kórházi orvossal együtt megtették a leggondosabb intézkedéseket, hogy a tartalékkórház gondosan fertőtlenítessék. A küteges tifusz főfészke a boldogasszonyi fogolytáborban, Mosonmegyében van. Moson vármegye arról már értesítette a szomszédos vármegyéket. H a j a s Antal vármegyénk alispánja, is megkapta az értesítést és ehhez képest V o g e l József dr. megyei főorvossal különösen a fertőződéki vasut ellenőrzése körül intézkedett. A Ferenc József laktanyában, hol az egyik fogoly meghalt, a legmesszebbmenő intézkedést tették a betegség lokalizálására. Akik a betegekkel érintkeztek azokat elkülönítették. Öt gyanúsat a járványkórházban helyeztek el. Apolásukat egy orvos felügyelete alatt ápolónővérek végzik.

A Vörös Félhold támogatása ügyében dr. Töpler Kálmán polgármester a következő felhívást intézte a város hazafias polgárságához. Hűségese német szövetségünk-

kel egyetemben voltunk kénytelenek a sok ellenséges állammal szemben a most dúló világháborút igazaink megvédésére felvenni. Lelkes örömet keltett, hogy Törökország elszánt bátorsággal mellénk állott a nyers erőszak leküzdésére. Harmadik szövetségünket őszinte rokonszenvvel üdvözöltük. — Hálás szívvel fogadtuk csatlakozását. Fejezzük ki szeretetünket tettekkel is. Segélyezzük tőlünk telhetőleg a közös szent cél érdekében megsebesült tőzök katonák ápolását szolgáló Vörös Félholdat. Adakozunk erre a nemes célra igaz szeretettel. Az adományokat a polgármesteri hivatal fogadja el és azokat hirlapilag nyugtatja.

Öngyilkosság. Különös módon vetett véget életének Kozák Pál a soproni vízmű hivatalosolgája. Szerdán reggel bezárkózott az irodahelyiségbe és a jelek szerint következtetve a szoba egyik sarkába szegert vert a falba, alája pedig egy széket helyezett, ruháját petroleummal vagy spirittusszal leöntötte, nyakára zsineget hurkolt és a falbavert szeghez erősítette annak végét, azután pedig meggyújtotta magát és így felakasztva székkal együtt a padlóra bukott. Így találtak rá a szénre szenesedett csontmaradványaira. Természetesen a tűz hírére nagy tömeg gyűlt össze a városháza előtt, sőt a városházán ideiglenesen elhelyezett gimnázium tanulói is otthagyták tantermeiket és megrémülve szemlélték az irodahelyiség ablakából kitóduló füstöt. Mire a tűzoltók megjelentek, már a városi alkalmazottak lokalizálták a tüzet. Kozák nőtlen ember volt és általában kedélyes embernek ismerték, de üldözési mániában szenvedett s tettét is állítólag ezért követte el.

A hadisegély kifizetése ügyében a pénzügyminiszter újabb rendeletet adott ki. A rendelet szabályozza a segély folyósítását és igen fontos rendelkezéseket tartalmaz atekintetben, hogy a hadisegélyre a népfölkelők s póttartalékosok hozzátartozói is igényt tarthatnak, amennyiben 10 hétig már bevonultak. Intézkedik atekintetben is, hogy a hadisegélyt élvezők, ha a munkakerülést rájuk lehet bizonyítani, a segélyt elveszthetik. Azok, akikre gyermekeik gondozása körül mulasztások bizonyíthatók, szintén elveszthetik a segélyt, illetve a gyámügyi hatóság veszi át a gyermekekről való gondoskodást.

Mária dalok. Rudnyánszky Gyulának, a nem régen elhalt nagynevű költőnek Mária dalai a mai időkben különös érdeklődésre tarthatnak számot. A Magyarország Nagyasszonyának szentelt néha meglepően aktuális, gyönyörű költemények, mely komolyságukkal simulnak e nehéz idők hangulatához, míg a bennük uralkodó erős hit megvigasztal és fölemel. Minden harcoló vagy sebesült katonának drága értékes emlék lehet; azonkívül aki megveszi, az jól tesz a nagy ember hátramaradt családjával s kettős jól tesz a szenvedő, küzdő harcokkal, mert Rudnyánszky Gyula nemes lelkű özvegye, bár szerény anyagi viszonyok között él, a kötet jövedelmének egy részét a harcban elesett katonák árváinak ajánlja fel. A megrendelések az ő címére (Budapest, VII., Thököly-ut 85.) küldendők. E remek, diszes kötésű könyvnek ára 3,55 és 10,55 K. Hisszük, hogy mindenki, akinek hadbavonult vagy sebesült hozzátartozója van, megszerzi neki azt a nagy és nemes örömet, hogy meglepi Rudnyánszky „Mária dalainak“ egy kötetével. Az özvegnél megrendelhető még „Napszállat felé“ versek, a költő legutolsó alkotása, ára szép kötésben 5 korona.

Szlavoniába nem lehet utazni. Horvát-Szlavonország egyes helységeiben a déli harctérről behurcolt kolera pusztít. Ennélfogva a belügyminiszter elrendelte, hogy Horvát-Szlavonországba csak azok utazhatnak, akik ott állandó lakhellyel bírnak és oda visszatérni akarnak. Bácsbodrog, Torontál és Temes vármegyékbe pedig csak kivételes esetekben lehet utazni.

A soproni Kath. Kör 17-én, vasárnap délután 5 órakor tartja saját helyiségében rendes évi közgyűlést, amely elé a kör tagjai érthető érdeklődéssel tekintenek. Ezen a közgyűlésen választanak ugyanis új elnökséget, amely a Sopron városában hatalmas kulturtényezővé fejlődött kör ügyeit intézni fogja. Ugy halljuk, az eddigi elnök megválni készül állásától. S a választási kilátások a kör tagjait élénken foglalkoztatják.

A mozi körül mult számunkban említettük, hogy jó lenne a mozikat az abba járó gyanus elemek ellenőrzése végett állandó rendőri felügyelet alá helyezni. Örömmel értesülünk, hogy Heimler Károly dr. rendőrkapitány az ellenőrzés iránt már intézkedett.

Lósorozás Kapuvárott. A kapuvári járás területéről, Kapuvárott már napok óta sorozzák a lovakat a hadsereg számára. Bár a loállomány időközben, a rekvirálások miatt megfogyott, a hadsereg részére még mindig

kapható alkalmas loanyag. A loárakat hatóságilag állapítják meg. A katonai kincstár egyébként is jó árakat fizet a gazdáknak. Egy-egy jobb fajta lovat 1500 koronáért vásárolnak meg. A lósorozásra gróf Somssich huszárfőhadnagyot küldték ki Sopronból, aki mellett Hupfer József nyug. katonai főállat-orvos teljesíti a szakértői teendőket.

A boldogasszonyi fogolytábor. Szabadkáról jelentik: Egy népfőlkelő hadnagy, aki Boldogasszonyfalván a fogolytáborban van, levelet irt haza, amelyben érdekesen emlékezik meg a táborban levő foglyokról. Vannak itt — írja — oroszok, szerbek és montenegróiak. Az oroszok túlnyomó többségben voltak, de most ezeket kezdik elszállítani. Az oroszok sokkal szimpatikusabbak, mint a szerbek, ez utóbbiak szeméből látszik az a vad gyűlölet, melyet irántunk éreznek. Az oroszok között nagyon érdekesek a kozákok, tatárok

és egész a kínai határról való mongolok. Tolmács utján kikérdeztem, mikor lettek mozgósítva, azt mondták, hogy márciusban és azóta folyton fegyverben voltak.

„Egyházi Közlöny“ — a magy. kath. papság kitünően szerkesztett hetilapja — most jelent meg igen gazdag tartalommal. A kath. világi közönség legnagyobb érdeklődésére is igényt tarthat mindig érdekes és élénk — az egész egyetemes egyházat illető — híreivel, valamint szakközleményeivel. Szerkeszti: Gerely József. Megrendelhető Budapest, VIII. ker., Eszterházy-utca 19. Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Elvbarátainkhoz! Kérjük közönségünket, elvbarátainkat, hogy minden nyilvános helyiségben, kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, pályaudvaron, dohánytözsdékben, fodrásznál, és más üzletekben is követeljük a mi lapunkat, az ÚJ ÉLET-et.

40% gáz-megtakarítás!

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülékkel a legjobb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invertégőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

**Darabja szereléssel 3 kor.
25 drb. lángnál 10% engedmény.**

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs.
Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

DRESDNER NÁNDOR
Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a szám.

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkeszi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifizekesnek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházsztér 3 (a városház mellett).